ٹقڙي يا پلورونمونيا

(سي سي پي پي)

تعارف

ٹقڙي يا پلورونمونيا ٻڪرين ۽ رڍن جي ڦڦڙن تي اثر ڪندڙ خطرناڪ وبائي بيماري آهي، اها بيماري وڏي تعداد ۾ ٻڪرين ۽ رڍن کي بيمار ڪندي آهي، 60 کان 100% فيصد بيمار جانور مري وڃن ٿا. هي بيماري عام طور تي ٻڪرين ۾ گهٽي ٿيندي آهي پر رڍن کي پڻ بيمار ڪري ٿي. ٹقڙي يا پلورونمونيا انسانن ۾ نہ وچڙندي آهي.

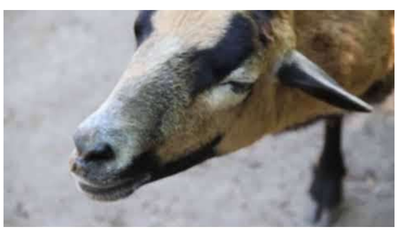

ٹقڙي ٿيڻ جا سبب

هي ساه کڻڻ جي سرشتي واري بيماري بيڪٽيريا (جراثيمَ) جي ڪري ٿئي ٿي. جنهن جو نالو مائيڪوپلازما ڪيپريڪيولم ۽ ذيلي ذات ڪيپرينمونيا آهي.

بيماري جون علامتون

- هي بيماري هيٺ ڏنل مختلف قسمن جي علامتن جي ڪري ٿئي ٿي
- جانور تمام جلد متاثر ٿي سگهن ٿا، بيماري ۽ ڪجھ ٻين نشانين جي ڪري جانور 1 کان 3 ڏينهن ۾ مري وڃي ٿو.
- جيڪڏهن جانور جلدي نہ ٿا مرن تہ اهي کائڻ بند ڪندا آهن: ڪمزور ، اداس، بيهوش، تيز بخار، سخت ڪنگھ ۽ ساھ چڪي کڻندا آهن.
- ڍگهي عرصي کان متاثر ٿيل جانورن ۾ گهٽ واضح علامتون نظر اينديون آهن ، جن ۾ ڪنگھ ، چيڙيل هيڊو – سائوزڪام ۽ ويساھ شامل آهن.

جانورن ۾ ٹقڙي ٿيڻ جا سبب

- جانور ٻين متاثر ٿيندڙ جانورن سان سڌي رابطي جي ڪري بيمار ٿئي ٿو چو جو بيمار جانور جي نڇ مان نڪتل بيڪٽيريا صحتياب جانور جي ساھ ۾ هليا وڃن ٿا.
- بيمار جانورن ۾ ڍگهي عرصي تائين معمولي نشانيون ڏسڻ ۾ اينديون آهن جنهن جي ڪري ٹقڙي جي سڃاڻپ ڪرڻ ۾ تمام گهٽي مشڪل ٿيندي آهي.
- جانور عام طور تي ڪنهن ٻئي متاثر ٿيل جانور سان رابطي ۾ اچڻ کانپوءِ 6 کان 10 ڏينهن بعد بيماري جون علامتون ڏيکارڻ شروع ڪندا آهن
- جانورن ۾جيڪڏهن غذايت جي ڪَمي هجي يا گاڏي جو ڍگهو سفر هجي يا برساتن جا شروع وارا ڏينهن هجن تہ جانور بيمار ٿي سگهن ٿا

سي سي پي پي جي سڃاڻپ ڪيئن ڪجي؟

- **ڦڦڙي کي هميشہ شڪ ۾ رکڻ گهرجي، جيڪڏهن هڪ ئي وقت ۾ گهڻن/ وڏيڪ جانورن کي ساهہ واري بيماري سان گڏ ڪنگهہ، پاڻي وارو زڪام، ساهہ کڻڻ ۾ تڪليف ۽ اچانڪ موت ٿئي تہ اها بيماري ڦڦڙي ٿي سگهي ٿي.**
- مردار جانور جو ڦڦڙ ٿلهو، وزني ۽ ڪارو هوندو آهي، ڦڦڙن جي ٻنهي حصن ۾ خراب مواد ٻيڻل هوندو آهي ۽ جيڪڏهن ڦڦڙ ڦاٽل هجي تہ خراب هيڊو مواد وهندو رهندو آهي.
- ويٽرنري ڊاڪٽر بيماري جي سڃاڻپ لاءِ مئل جانورن مان ڦڦڙن جا نمونا، صحت مند ۽ بيمار ٻڪري يا رڍ مان رت جا نمونا ڪڍي ليبارٽري مان تصديق ڪرائيندا آهن.

ڦڦڙي جهڙيون ٻيون بيماريون

- ٽڏي ماتا يا ڪاٽا (پي پي آر) : تيز بخار ، وڏيڪ تعداد ۾ موت ، وات ۾ ڦلوڪڻن جي ڪري سور، اکين ۾ پاڻي، جلاب ٿيندا آهن.
- ساهہ ۾ تڪليف ڪندڙ ٻيون بيماريون

جيڪڏهن توهان کي ڦڦڙي واري بيماري جو شڪ آهي تہ ڇا ڪندا؟

جيڪڏهن توهان جو جانور ڦڦڙي واري بيماري ۾مبتلا ٿئي ٿو تہ پوءِ توهان پنهنجي ڳوٺ يا يونين ڪائونسل ۾ موجود ويجهي سرڪاري يا پرائيويٽ جانورن جي ڊاڪٽر يا ڊسپينسري اسسٽنٽ سان رابطو ڪندا.

علاج

جيڪڏهن جانورن کي بيمار ٿيڻ کان پهرين اينٽي بايوٽيڪٽس جو مڪمل ڪورس هڪ هفتي تائين روزانولڳائجي تہ علاج اثرائتو ٿي سگهي ٿو ۽ ان سان گڏ پنهنجي مقامي جانورن جي ماهرڪان بہ صلاح ضرور وٺو.

بيماري جي ڦهلجڻ تي ضابطو

- وبا بيماري جي دوران ، بيمار جانورن کي صحتمند کان ڌارڪجي تہ جيئن بيمار جانور جي بهتر سنڀال ۽ خوراڪ حاصل ڪري سگهن.
- بيماري کي پکيڙڻ کان بچڻ لاءِ صحتمند جانورن کانپوءِ بيمار جانورن کي کارايو. بيمار جانورن کي هٿ لاهڻ کانپوءِ پنهنجا هٿ چڱي طرح ڌوئجن.
- بيمار جانورن کي خوراڪ ڏيڻ کانپوءِ استعمال ڪيل آورا يا ٻيا ٿانوَ گهر ۾ موجود صابڻ يا بليچ سان ڌوئي ڇڏيو.

بيماري روڪڻ جا احتياط

- جانورن کي ڦڦڙي جي ويڪسين لڳي سگهجي ٿي. ماهر ويٽرنري ڊاڪٽر سان رابطو ڪرڻ ضروري آهي.
- جانورن کي معياري پڙي يا جاءِ تان خريد ڪرڻ گهرجي. خريد ڪيل جانورن کي صحتمند جانورن کان الڳ ڪجي. ماهر ڊاڪٽر جي چڪاس ۽ جانور جي صحتمند ٿيڻ کان پوءِ سيني کي گڏ رکجي.